

Parlamentul
Republicii Moldova

VP nr. 02/02-64

27.06.2023

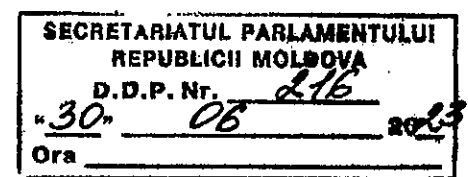
Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

**Biroului Permanent
al Parlamentului Republicii Moldova**

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr.797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea Codului Penal al Republicii Moldova nr. 985 din 18.04.2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 72-74 art. 195 din 14.04.2009).

Anexă:

1. Proiectul de lege – 4 file;
2. Nota informativă – 4 file.

Deputați în Parlament: Vasile Grădinaru

Pascale Iulia
Mario Păncu
Maria Gontă
Coracu Victoria
Bandaru Epimih
Lilian Carp
Veronica Roșca
Roman Roșca
Boris Marcoci
Igor Chiriac
Ion Șpac
Trubcu
Alexandru
Virgil

LEGE

**pentru modificarea Codului Penal al Republicii Moldova nr.
985 din 18.04.2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.
72-74 art. 195 din 14.04.2009)**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985 din 18.04.2002 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 72-74 art. 195 din 14.04.2009), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

Articolul 257 se expune într-o nouă redacție:

“(1) Proiectarea, verificarea, expertizarea, realizarea de către persoanele responsabile a unui complex urbanistic ori a unei construcții sau executarea de modificări ale acestora fără respectarea prevederilor documentelor normative privind siguranța, rezistența și stabilitatea, dacă aceasta a avut drept urmare:

- a) vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății persoanei ori pierderea de către aceasta a capacității de muncă;
- b) distrugerea totală sau parțială a construcției;
- c) distrugerea sau defectarea unor instalații sau utilaje importante;
- d) daune în proporții mari,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 950 unități convenționale sau cu închisoare de pînă la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 11000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(2) Proiectarea, verificarea, expertizarea, autorizarea, executarea, recepția finală a lucrărilor de construcție, modernizare, modificare, transformare, consolidare, reconstrucție, restaurare a construcțiilor cu cinci sau mai multe

nivele, cu încălcarea actelor normative în construcții, a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului, a prevederilor regimurilor certificatului de urbanism pentru proiectare, în lipsa sau cu încălcarea autorizației de construire, privind:

- depășirea regimul de înălțime;
- încălcarea aliniamentului stradal;
- depășirea indicilor de densitate normată a populației;
- diminuarea distanței normative dintre construcții;

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 11000 unități convenționale, cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(3) Continuarea de către persoanele responsabile a lucrărilor executate necorespunzător și oprite prin acte de control

se pedepsește cu amendă în mărime de până la 550 unități convenționale, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.

(4) Recepția finală a caselor de locuit, a obiectivelor industriale, a construcțiilor în domeniul transporturilor și energeticii, a altor construcții în stare necalitativă, neterminate sau necorespunzând condițiilor proiectului de către conducătorii organizațiilor de construcție, conducătorii de șantier și persoanele cu funcție de răspundere care exercită controlul calității în construcții

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 11000 unități convenționale, cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(5) Acțiunile prevăzute la alineatul (2) săvârșite pe terenul sau pentru executarea lucrărilor de construcțiilor amplasate în:

- zonele de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă;
- zonele de protecție sanitară a surselor de alimentare cu apă potabilă;
- zonele stațiunilor balneare și a sanatoriilor;
- teritoriul ariilor naturale protejate de stat și în zonele de protecție a acestora;
- zonele de protecție ale monumentelor istorice, monumentelor de for public;
- mormintelor și operelor comemorative de război;
- spațiile verzi ale localităților urbane și rurale;
- zona de protecție a drumului;
- zona de protecție sanitară a instituțiilor sociale;
- zonele de odihnă sau practicare a sportului;
- zonele afectate de alunecări de teren;

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 11000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(6) Acțiunile prevăzute la alin.(1-5), care au provocat decesul persoanei, au dus la distrugerea monumentului istoric sau de for public, sau au fost săvârșite pe terenul/în privința construcțiilor

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 11000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate sau cu lichidarea persoanei juridice.”.

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul de Lege pentru modificarea Codului Penal al RM nr. 985/2002

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului.

Proiectul de lege pentru modificarea Codului Penal al RM nr. 985/2002, Monitorul Oficial Nr. 72-74 art. 195 din 2002 este elaborat și prezentat de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova în condițiile articolului 73 din Constituția Republicii Moldova, precum și în condițiile art. 47 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.747/1996.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite.

Lucrările de construcție executate în lipsa, sau cu încălcarea actelor permissive, cu încălcarea normativelor în construcție, cu încălcarea legislației, sunt un fenomen tot mai des întâlnit în Republica Moldova, în special în localitățile urbane.

Încălcările sunt diferite, riscurile sociale sunt diferite și desigur, sancțiunile pentru acestea ar trebui să fie diferite.

Astăzi, o parte din acțiuni/inacțiuni ilegale, manifestate prin executarea de lucrări de construcție/demolare, cu încălcarea legii, sunt prevăzute de Codul Contravențional, art. 74, 177-179, iar altele în Codul Penal al RM, la art. 199², 223, 228, 257, 300.

Analizând legislația în vigoare, dar și încălcările în domeniul construcției, am constatat următoarele:

1. Pentru mai multe acțiuni/inacțiuni ilegale, în domeniul construcției, deși comportă un risc social foarte mare, deși sunt foarte frecvente, nu sunt prevăzute sancțiuni contravenționale sau penale. În special este vorba despre:

- depășirea regimului de înălțime;
- încălcarea aliniamentului stradal;
- depășirea indicilor de densitate normată a populației;
- diminuarea distanței normative dintre construcții.

a) depășirea regimul de înălțime;

Aceasta atrage după sine următoarele consecințe:

- afectează durabilitatea construcției;
- afectează gradul de iluminare a construcțiilor adiacente;
- afectează dreptul la viața privată a vecinilor;
- scade prețul proprietăților din preajmă, în special a caselor individuale;
- supraaglomerează zona.

b) încălcarea aliniamentului stradal;

- încalcă normele minime admisibile de utilizare a spațiului public;
- obstrucționează utilizarea căilor de acces (drum îngustat, blocarea trotuarelor);
- crește riscul consecințelor negative în procesul de utilizare a drumurilor publice, în special accidente;
- creează precedent pentru încălcări similare.

c) depășirea indicilor de densitate normată a populației;

- insuficiența spațiilor verzi, de recreere, de odihnă;
- lipsa acută de locuri în grădinițe, școli, instituții medicale, poliție, pompieri;
- lipsa locuri de parcare;
- supraaglomerare a traficului.

d) diminuarea distanței normative dintre construcții;

- lipsa suficientă a iluminării;
- obstrucționarea vederii (nu se vede nimic decât geamul vecinului de vis-a vis)
- cresc riscurile de provocare a daunelor vieții, sănătății, proprietății în caz de cutremur, incendii;
- afectează durabilitatea construcțiilor vecine (prăbușiri, surpări, crăpături în pereți, pereți lăsați).

e) limitarea accesului serviciilor speciale (pompieri, ambulanțe);

f) construcții teren/spațiu interzis:

- în zonele de protecție a apelor, râurilor și bazinelor de apă;
- în zonele de protecție sanitară a surselor de alimentare cu apă potabilă;
- în zonele stațiunilor balneare și a sanatoriilor;
- pe teritoriul ariilor naturale protejate de stat și în zonele de protecție a acestora;
- în zonele de protecție ale monumentelor istorice, monumentelor de for public, mormintelor și operelor comemorative de război;
- în zonele spațiilor verzi ale localităților urbane și rurale;
- în zonele de protecție a drumului;
- în zonele de protecție sanitară ale instituțiilor sociale;
- în zonele de odihnă sau practicare a sportului;
- în zonele de alunecări de teren, inundații și terenuri împădurite, cu risc de producere a catastrofelor cu caracter tehnogen, și a avariilor.

Desigur că riscul social este diferit, în dependență de tipul construcției, în cazul construcțiilor de până la 5 nivele este mai mic, iar în cazul construcțiilor cu un număr mai mare de 5 nivele este foarte mare.

Astfel constatăm că încălcările descrise mai sus creează riscuri pentru viața, sănătatea, integritatea persoanei, asupra dreptului de proprietate a încăperilor izolate sau a proprietarilor din vecinătate, a proprietății publice, interesului public.

Totodată trebuie de menționat că construcția ilegală/neautorizată nu este rezultatul acțiunilor ilegale doar a unui participant la acest proces. Ilegalitățile sunt săvârșite de entități la următoarele etape:

- a) proiectarea construcțiilor cu încălcarea legislației;
- b) emiterea actelor permissive pentru executarea lucrărilor de construcție/demolare a construcțiilor, cu încălcarea legislației sau a documentației de urbanism;

c) executarea lucrărilor de construcție în lipsa sau cu încălcarea actelor permissive;

d) recepția finală a construcțiilor executate cu încălcarea normativelor în construcție, lege, proiect, sau acte permissive.

Pentru a preveni și combate fenomenul încălcărilor în construcție este foarte important să prevedem sancțiuni pentru fiecare subiect cu atribuții decisive în procesul de apariție a unei construcții ilegale.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul nu are ca obiectiv armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi.

Modificarea Codului Penal prin introducerea de prevederi noi articolul 257, aliniatele (2) și (5) în privința sancționării încălcărilor în domeniul construcțiilor cu cinci sau mai multe nivele, manifestate prin acțiuni de proiectare, autorizare, construcție sau darea în exploatare a construcțiilor cu încălcarea regimului de înălțime, aliniamentului stradal, indicilor de densitate normată a populației, diminuarea distanței normative dintre construcții:

(2) Proiectarea, verificarea, expertizarea, autorizarea, executarea, recepția finală a lucrărilor de construcție, modernizare, modificare, transformare, consolidare, reconstrucție, restaurare a construcțiilor cu cinci sau mai multe nivele, cu încălcarea actelor normative în construcții, a documentației de urbanism și amenajare a teritoriului, a prevederilor regimurilor certificatului de urbanism pentru proiectare, în lipsa sau cu încălcarea autorizației de construire, privind:

- depășirea regimul de înălțime;
- încălcarea aliniamentului stradal;

- depășirea indicilor de densitate normată a populației;

- diminuarea distanței normative dintre construcții;

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 11000 unități convenționale, cu (sau fără) privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(5) Acțiunile prevăzute la alineatul (2) săvârșite pe terenul sau pentru executarea lucrărilor de construcțiilor amplasate în:

- zonele de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă;

- zonele de protecție sanitară a surselor de alimentare cu apă potabilă;

- zonele stațiunilor balneare și a sanatoriilor;

- teritoriul ariilor naturale protejate de stat și în zonele de protecție a acestora;

- zonele de protecție ale monumentelor istorice, monumentelor de for public;

- mormintelor și operelor comemorative de război;

- spațiile verzi ale localităților urbane și rurale;

- zona de protecție a drumului;

- zona de protecție sanitară a instituțiilor sociale;

- zonele de odihnă sau practicare a sportului;

- zonele afectate de alunecări de teren;

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 până la 5 ani, iar persoana juridică se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 11000 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

5. Fundamentarea economico-financiară.
Considerăm că modificările de lege propuse nu necesită cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat.
6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare.
Prezentul proiect de lege se încadrează în cadrul normativ în vigoare și nu necesită modificarea altor acte normative.
7. Avizarea și consultarea publică a proiectului.
Proiectul va fi plasat pe pagina oficială a Parlamentului, va fi consultat cu Centrul Național Anticorupție, Procuratura Generală, Agenția de Supraveghere Tehnică, societatea civilă.
8. Constatările expertizei anticorupție.
Proiectul de lege urmează a fi expertizat de Centrul Național Anticorupție în condițiile legii.
9. Constatările expertizei juridice.
Proiectul de lege urmează a fi supus expertizei juridice în condițiile legii.
10. Constatările altor expertize.
Proiectul nu conține nici un aspect ce vizează reglementarea activității de întreprinzător, respectiv, nu este necesară elaborarea Analizei Impactului de Reglementare (AIR).

Deputat

Vasile Grădinaru

